

svěřen, náležitě opodstatněn, tak že rozsudek trpí v tomto směru hmotně-právním zmatkem podle § 281, čís. 9 a) tr. ř. mu stížností zřetelným poukazem vytýkaným. Vzhledem k uvedenému nedostatku potřebných skutkových zjištění nelze se obejít bez ustanovení nového hlavního líčení a nemůže být nejvyšším soudem jako soudem zrušovacím ve věci samé rozhodnuto.

Bylo proto zmateční stížnosti za předpokladu § 5 zákona čís. 3/1878 ř. zák. vyhověti a rozhodnouti, jak se stalo, aniž bylo třeba zabývat se ostatními vývody stížnosti. Na soudu první stolice bude, by v případě, kdyby zjistil, že peníze obžalovanému byly Josefem P-em svěřeny po rozumu § 183 tr. zák., také zjistil a v důvodech rozsudkových vyslovil, zda obžalovaný si byl vědom toho, že peníze P-a jsou mu jen svěřeny a zda si byl vědom protiprávnosti svého jednání.

Čís. 5122.

Hranice medzi pokusom padelania peňazí a dokonaným trestným činom podľa § 1 zák. čís. 269/19 Sb. z. a n.

Príprava zločinu padelania peňazí podľa § 5 cit. zák.

(Rozh. zo dňa 10. novembra 1934, Zm IV 149/34.)

N a j v y š š í s ú d v trestnej veci proti O. H. a spol., obžalovaným zo zločinu padelania peňazí, na základe verejného pojednávania o zmätočnej sťažnosti vrchného štátneho zastupiteľstva takto sa usniesol: Najvyšší súd na základe 1. odst. § 35 por. nov. zrušuje napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v celom rozsahu a vec vracia tomuto súdu k novému prejednaniu a rozhodnutiu; zmätočnú sťažnosť vrchného štátneho zastupiteľstva poukazuje na toto rozhodnutie.

D ô v o d y :

Proti rozsudku odvolacieho súdu podalo vrchné štátne zastupiteľstvo zmätočnú sťažnosť na základe § 385 č. 1 a) tr. p. Najvyšší súd nemohol o tejto zmätočnej sťažnosti rozhodnúť vo veci samej, lebo nebol zistené všetky skutočnosti podstatné pre právne posúdenie tohto trestného prípadu.

Podľa skutkových zistení odvolacieho súdu O. H. pracoval na padelaní 50 Kč štátoviek. Jeho brat, obžalovaný mlad. J. H., byvši do tohoto úmyslu páchatel'a zasvätený a vediač, že tento urobil si k tomu cieľu dve plotne, do ktorých vyryl text, doniesol páchatel'ovi k tomuto cieľu potrebný papier a barvy. Obžalovaný Š. D., ktorému O. H. sdelil svoj úmysel padelať štátovky, pomáhal páchatel'ovi ryť do olovenej dosičky a zhotovil jeden roh v rytine štátovky a okrem toho zhotovil aj válec na roztieranie bariev k tomu istému cieľu. Obžalovaný E. F., dozvedevši sa o tom, že O. H. pracuje na padelaní štátoviek, o čom sa

presvedčil aj z toho, že mu O. H. ukázal sošit s odtlačkami padelku, neoznámil to úradu. Odvolací súd sprostil obžalovaných s tým odôvodnením, že išlo tu o naprostú nespôsobilosť prostriedkov použitých ku padelaniu peňazí a že teda nejde tu vôbec o trestný čin. Odvolací súd však prehliadol, že už podľa zisteného skutkového stavu bola by tu a s p o ň príprava zločinu padelania peňazí podľa § 5 zák. č. 269/1919 Sb. z. a n., lebo obžalovaní J. H. a Š. D. opatrovali pre páchatel'a prostriedky, ktoré boli bezpochybné určené ku padelaniu štátoviek (srov. § 68 tr. zák.). Avšak aj obžaloba aj zmätočná sťažnosť stoja na tom stanovisku, že u obžalovaných J. H. a Š. D. išlo o dokonaný zločin podľa § 1 cit. zákona. Najvyšší súd nemohol na základe doterajších skutkových zistení riešiť, či tento názor verejného žalobcu je správny, lebo odvolací súd len všeobecne uviedol, že išlo tu o naprostú nespôsobilosť prostriedkov ku padelaniu peňazí, neučinil však podrobných zistení v tomto smere.

Predovšetkým treba rozlišovať dva možné stupne činnosti páchatel'a. Prvý stupeň by bol ten, že páchatel' už vyhotovil aspoň jeden padelok, spôsobilý k udaniu, alebo aspoň pracoval na vyrobení takého padelku. V týchto prípadoch išlo by bezpochybné o dokonaný trestný čin podľa § 1 zák. č. 269/1919 Sb. z. a n. Druhý, ešte nie tak ďaleko pokročilý stupeň činnosti páchatel'a, mohol byť ten, že táto činnosť až do pristihnutia spočívala iba vo zhotovení formy a použití farby pri skúškach odtlačkov formy cieľom zistenia, či a pokiaľ forma a spôsob by vyhovovali dosiahnutiu predszatého cieľu. V tomto prípade išlo by o pokus a vtedy prišla by do úvahy aj otázka, či prípadne išlo o pokus absolútne nespôsobilými prostriedkami. Pri tom treba však brať v úvahu aj to, či páchatel' O. H. bol v dobe pristihnutia odhodlaný pokračovať v zdokonalovaní predmetov, ktoré mali byť použité pri zhotovovaní padelkov. Aby sa tieto otázky mohli riešiť, treba po vyžiadaní dodatočného z o v r u b n é h o posudku Národnej banky čsl. zistiť: a) či p a d e l o k, najdený u obžalovaného O. H. vo vrecku, bol h o t o v ý m p a d e l k o m, spôsobilým k udaniu, t. j. k oklamaniu obyčajných ľudí pri obyčajnej opatrnosti, alebo či bol a z d a l e n v ý s l e d k o m s k ú m a n i a, či u p o t r e b e n á f o r m a a u p o t r e b e n ý s p ô s o b m ô ť z u v i e s ť k u p a d e l a n i u p e ň a z í; b) či, hľadiac k pomôckam, ktorých používali obžalovaní, bola v tomto prípade aj pri ďalších skúškach v y l ú č e n á m o ť n o s ť napodobnenia pravého peniaza, totiž zhotovenia takých padelkov, ktoré by boli spôsobilé k udaniu, t. j. takých, u ktorých n i e k a ť d ý by mohol h n e d' z b a d a ť padelanie a u ktorých uvedenie v omyl nebolo by vytvorené. Riešenie, či obžalovaný L. F. dopustil sa zločinu podľa § 6 zák. č. 269/1919 Sb. z. a n., záleží tiež od rozhodnutia, či bol tu trestný čin, spadajúci pod ustanovenie § 1 cit. zákona. Čo do mladovekého treba zistiť skutočnosť, rozhodné pre posúdenie, či nevyskytuje sa tu dôvod vylučujúci trestnosť podľa 2. odst. § 2 zák. č. 48/1931 Sb. z. a n. Z toho,

čo bolo uvedené, plyníe, že je tu prípad 1. odst. § 35 por. nov. Preto najvyšší súd pokračoval podľa tohoto ustanovenia zákona, zrušil rozsudok odvolacieho súdu a zmatečnú sťažnosť poukázal na toto rozhodnutie.

Čís. 5123.

Pojem »záležitosti vládni« ve smyslu § 101 odst. 2 (§ 153 tr. zák.); náleží sem i hospodářské podnikání státu, pokud je stát k plnění svých úkolů ve veřejném zájmu shledává nutným neb aspoň prospěšným, najmě i pokud jde o železniční provoz na státních drahách neb o provoz jejich autobusů.

Řidič autobusu státních drah je z osob, jež ve smyslu § 101 odst. 2 tr. zák. obstarávají práce vlády a požívá zvýšené ochrany § 153 tr. zák.

Tělesné poškození nestalo se při výkonu nebo pro vykonávání povolání, šlo-li o přímé zneužití vykonávaného povolání, o úkon, který není již kryt pojmem výkonu povolání, nýbrž vybočil z jeho rámce.

(Rozh. ze dne 13. listopadu 1934, Zm I 565/34.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmatečnì stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 26. března 1934, jímž byl obžalovaný uznán vinným zločinem těžkého poškození na těle podle § 153 tr. zák. a přestupkem proti veřejným zařízením a opatřením podle § 312 tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a vrátil věc nalézacímu soudu k opětovnému projednání a rozhodnutí.

Důvody:

Zmatečnì stížnosti, dovolávající se důvodů zmatečnosti podle § 281 čís. 5, 9 [zřejmě a)] tr. ř., nelze upříti oprávnění.

Hmotněprávními námitkami, byť i částečně nesprávně s domnělého hlediska zmatku čís. 5, vytýká stížnost napadenému rozsudku: a) že řidič státního autobusu (správně autobusu čsl. státních drah) vůbec není z osob, které ve smyslu § 101 odst. 2 tr. zák. obstarávají práce vlády, tudíž ani nepožívá zvýšenou ochranu podle § 153 tr. zák.; b) že nehledě k tomu v souzeném případě řidič Josef Č. nebyl obžalovaným poraněn při nebo pro vykonávání svého povolání; c) že jednání stěžovatelovo vůbec nemělo v zápětí tělesné poškození Josefa Č-y takového rázu, jak to ustanovení § 153 tr. zák. předpokládá.

Vývodům stížnosti k bodu a), s nimiž se nutno především vypořádati, nelze přisvědčiti. Záležitostmi vládni je rozuměti veškerá zařízení a opatření povahy veřejnoprávní, jimiž jsou upraveny záležitosti dotýkající se buď celku, souhrnu státního občanstva neb aspoň jistých skupin jeho a sledující jeho zájmy, tedy zájmy po výtce veřejné. Náleží sem tudíž i hospodářské podnikání státu, pokud je stát k plnění úkolů v onom veřejném zájmu shledává nutným neb aspoň prospěšným.